

ชื่อโครงการ	ผลการศึกษาหาแนวทางการฟื้นฟูป่าพรุเสื่อมโทรม Rehabilitation Study in Degraded Peat Swamp Forest
สาขา	ป่าไม้
สถานที่ดำเนินงาน	พรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส
ผู้ดำเนินงาน	ธนิศย์ หนูยิ้ม

บทคัดย่อ

การศึกษาหาแนวทางการฟื้นฟูป่าพรุเรื่องนี้ ได้ดำเนินการทดลองที่ศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร ภายใต้โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส ในระหว่างเดือน ตุลาคม 2531 ถึง เดือนกันยายน 2541 ซึ่งประกอบด้วยการทำงานทดลองย่อย 3 โครงการ คือ 1. การทดลองคัดเลือกหาชนิดไม้ที่เหมาะสมสำหรับใช้ปลูกเพื่อการฟื้นฟูป่าพรุ 2. การทดลองด้านเทคนิคการปลูกป่าพรุโดยการปลูกเปรียบเทียบการยกโคกกับการไม่ยกโคกปลูก และ 3. การศึกษาผลของวัสดุปรับปรุงดินต่อการเจริญเติบโตของต้นไม้ที่ปลูกในพื้นที่พรุ ด้วยการทดลองใส่ปุ๋ยเคมี ใส่ปุ๋ยคอก และ หินปูนฝุ่น

ผลการศึกษาการเจริญเติบโตของต้นไม้ในแปลงทดลองปลูกปี 2531 และแปลงปลูกปี 2536 เพื่อคัดเลือกหาชนิดไม้ที่เหมาะสมสำหรับใช้ปลูกเพื่อการฟื้นฟูป่าพรุ พบว่าต้นไม้ในแปลงปลูกปี 2531 ซึ่งจากพันธุ์ไม้จำนวน 15 ชนิดที่ได้ปลูกล้ม ที่อายุ 3 ปี ไม้กระถินเทพา (*Acacia mangium*) สามารถเจริญเติบโตได้ดีที่สุด แต่อย่างไรก็ตามเมื่ออายุ 5.5 ปี ไม้กระถินเทพา นี้ได้ตายไปทั้งหมด โดยไม้เสม็ดขาว (*Melaleuca cajuputi*) มีความเจริญเติบโตได้ดีที่สุดแทน ไม้สะเดียว (*Ganua motleyana*) เป็นไม้ที่มีความเจริญในการปรับตัวเองให้รอดตายได้สูงสุด ซึ่งพบว่ามีอัตราการรอดตายสูงถึง 90 เปอร์เซ็นต์ และ 88 เปอร์เซ็นต์ ที่อายุ 5.5 ปี ไม้เหี้ยหรือกะนุย (*Alstonia spathulata*) มีความโตทางเส้นผ่าศูนย์กลางสูงสุด ไม้ตั้งหนใบใหญ่ (*Calophyllum teysmannii*) มีความสูงสูงสุด โดยไม้เข็มใหญ่ (*Ixora grandifolia*) และไม้เหี้ย (กะนุย) มีความสามารถในการปรับตัวเองให้รอดตายสูงสุดเท่ากัน เมื่ออายุ 3 ปี การเจริญเติบโตของต้นไม้ในแปลงที่ปลูกบนพื้นที่ยกโคกมีอัตราการเจริญเติบโตสูงกว่าต้นไม้ในแปลงปลูกบนพื้นที่ไม่ยกโคก (พื้นที่ในสภาพธรรมชาติ) และสำหรับผลการเจริญเติบโตของต้นไม้ในโครงการย่อยที่สาม พบว่า การใส่ปุ๋ยเคมี ใส่ปุ๋ยคอก และ หินปูนฝุ่น ส่วนใหญ่ให้ผลการเจริญเติบโตต่อต้นไม้ที่ปลูกไม่แตกต่างกันทางสถิติ